

Terug naar grond waar de haat woedde

Iraakse christenen keren na nederlaag IS terug naar hun woningen in de vlakte van Nineve

- ▶ Honderdduizend christenen sloegen op de vlucht voor IS
- ▶ Terroristen wilden religieuze zuivering
- ▶ Dertienduizend huizen wachten op renovatie

Erik DE SMET

Eeuwenlang herbergde de vlakte van Nineve, rond de Noord-Iraakse stad Mossul, een van de grootste christelijke bevolkingsgroepen in het Midden-Oosten. In augustus 2014, tijdens een grootschalig militair offensief, verdreef terreurorganisatie Islamitische Staat (IS) alle niet-moslims met geweld uit de streek. Op z'n minst 100.000 christenen zochten daarop een toevlucht in Iraaks Koerdistan.

De voorbije maanden heroverde een militaire coalitie van de Iraakse regering, internationale troepen en Koerdische Peshmergamilities met vereende krachten het hele gebied en op 10 juli werd de overwinning op IS formeel gevierd. Volgens Iraakse bronnen kwamen bij de gevechten 16.000 IS-strijders en zowat zesduizend burgers om het leven.

„IS is dan wel verslagen, kwaadaardigheid sloop in veler harten”

De Poolse missionaris Andrzej Halemba coördineert voor de kerkelijke hulporganisatie Kerk in Nood het Nineveh Reconstruction Committee (Comité voor de heropbouw van Nineve), een van de weinige ngo's die zich de hervestiging van de christenen aantrekt. „Zowat 13.000 huizen van christelijke families moeten opnieuw worden opgebouwd of gerenoveerd. Water en stroom ontbreken”, vertelt pater Halemba. „De woningen van christenen werden geplunderd, kerkgebouwen ontwijfd en in brand gestoken. Heiligenbeelden werden onthoofd en heilige voorwerpen gefraneerd. De haat van IS jegens de christenen was groot, dat kun je merken als

je ruïnes bezoekt. De terroristen wilden in de regio onmiskenbaar een etnische en religieuze zuivering doorvoeren en de bevolking een islam naar hun opvattingen opleggen.”

Ondanks alle problemen geven vele christelijke gezinnen, die de afgelopen jaren als ontheemden doorbrachten in het Iraaks-Koerdische Erbil, te kennen dat ze terug willen naar hun haardsteden. Bij het ter perse gaan waren al tweeduizend christelijke gezinnen teruggekeerd, zowat dertien procent van het oorspronkelijke aantal christenen. Voor pater Halemba zijn zij dragers van hoop. „Die christenen zijn sterk. Bovendien zijn ze bereid te vergeven en ze hopen opnieuw tussen hun islamitische burenen te kunnen wonen. Ik geloof oprecht dat ze het kunnen.”

De onzekere situatie bewerkt bovendien een ongekende oecumenische eensgezindheid. In het Nineveh Reconstruction Committee werken de Chaldeeuwse, Syrisch-katholieke en Syrisch-orthodoxe Kerken voor het eerst samen. Historisch en heuglijk. Toch blijft de opdracht loodzwaar. Qarakosh, tot 2014 de stad in Irak met de grootste aantal christelijke inwoners, moet bijvoorbeeld volledig herbevolkt worden. Kerk in Nood steunde al de renovatie van 157 woningen.

„In het Midden-Oosten blijft de veiligheidssituatie echter steeds onzeker”, zegt pater Halemba. „Op dit moment is de eindstrijd bezig om de laatste IS-strijders uit Irak te verjagen. IS is dan misschien wel verslagen, in de geest van velen sloop echter kwaadaardigheid. Nog steeds preken islamitische geestelijken dat de islam de enige ware godsdienst is en aan iedereen moet worden opgelegd. Christenen moeten volgens hen dan maar religieuze belastingen betalen of oprassen. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat de Iraakse regering religieuze minderheden daadwerkelijk blijft steunen. Verontrustend is alvast dat de Europese Unie niet wakker schijnt te liggen van de problemen van de christenen in de regio. Hopelijk slagen wij met Gods hulp en die van milde schenkers erin te helpen.”

Door het geweld in Kasai zouden anderhalf miljoen mensen op de dool zijn. © Belga Image

Congo zinkt weg in chaos

In de regio Kasai neemt het etnische geweld hand over hand toe

Patrick VERSTUYFT

De Democratische Republiek Congo moet eind dit jaar een nieuwe president kiezen, maar met de dag wordt duidelijk dat het regime van president Joseph Kabila de stembusslag op de lange baan wil schuiven. „De Congolezen voelen dat het regime hen voor de gek houdt”, zegt ons een betrouwbare bron. „Hier heerst een sfeer van dictatuur. Het bewind wil geen pottenkijkers.”

Vooral in de centraal-zuidelijke regio Kasai loopt de toestand uit de hand. Door aanhoudend geweld, vaak van etnische inslag, vielen volgens een recent onderzoek van de Verenigde Naties tussen maart en juni dit jaar 251 doden, onder wie 62 kinderen van wie dertig jonger dan acht. De VN-onderzoekers vonden op zijn minst tachtig massagraven. Talrijke slachtoffers bleken vreselijk verminkt, verbrand of onthoofd. Anderhalf miljoen mensen is op de vlucht.

„Het conflict wortelt in de lokale cultuur”, vertelt onze zeggeman. Enkele jaren geleden overleed in Kananga de plaatselijke chef Kamuina Nsapo, zwarte mier. „Toen het regime in Kinshasa de rechtmatige opvolger, diens zoon Jean-Prince Mpanidi, als nieuw clanhoofd niet wilde erkennen, begon de miserie.” Militairen doorzochten de woning van de nieuwe Kamuina Nsapo omdat ze hem verdachten van wapenbezit. Bovendien behoorde hij tot de oppositie. Bij hun inspectie raakten militairen fetisjen en symbolen van de Kamuina Nsapo aan. Het volk bestempelde die 'schending' als een aanval op haar cultuur en identiteit. Daarop riep de Kamuina Nsapo op in opstand te komen en richtte hij *Les Eléments de Kamuina Nsapo* op, een zogeheten magische militie, ongewapend, maar met magische stokjes. Onder hen veel jongeren, ook minderjarigen. De actie kon in heel Kasai op meeval rekenen: eindelijk verzette iemand zich openlijk tegen de onderdrukking. „De mensen zijn het beu gekoei-

oneerd te worden door politie en militairen die samenwerken met bandieten en plunderaars.”

Toen in augustus vorig jaar de Kamuina Nsapo werd gedood, ontspoorde de situatie. „Diverse groepen misbruikten de naam van de Kamuina Nsapo voor eigen doeleinden. Oude vetes tussen bevolkingsgroepen staken de kop op zoals tussen enerzijds de Tshokwe, de Pende en de Tetela, en anderzijds de Luba en de Lulua. De eersten vormden de Bana Mura-militie om de Kamuina Nsapo te bevechten en de Luba en de Lulua uit te schakelen die ze beschouwden als inwikkelingen die in de diamantmijnen van Tshikapa waren komen werken.”

Leiders van 'onafhankelijke Kerken' of sekten vielen als Kamuina Nsapo met eigen militie de Kerk aan, bandieten gebruikten de naam om te plunderen en te doden en zelfs politici riepen Kamuina Nsapo-militie in het

leven. Zo ontstond een rivaliteit tussen de echte en de valse Kamuina Nsapo. „Dat maakt de situatie onoverzichtelijk”, weet onze ooggetuige.

In al die chaos geniet de Kerk het vertrouwen van de meerderheid van de Congolezen. In hun brief *Le pays va très mal. Debout, Congolais!* klaagden de Congolese bisschoppen in juni laatst in felle bewoordingen de houding van het regime-Kabila aan. „De Kerk moet allereerst de ontevredenheid en de reacties van het volk begeleiden en het accent leggen op de geweldloosheid”, meent onze zeggeman. „Dat kinderen zich engageren in die opstand, is volstrekt fout. Sommigen zijn ook misdienaar. Misschien moet de Kerk na al die jaren eens nadenken over een nieuwe evangelisatiemethode, een andere catechese, een nieuwe manier om te tonen wat christen-zijn betekent.”

Advertentie

Je hebt trapliften... en je hebt Acorn

Blijf genieten bij jou thuis met een Acorn Traplif

- Installatie binnen de week voor rechte en draaitrappen
- Rechtstreeks van fabrikant
- Voor alle soorten trappen

Vraag naar onze speciale voorwaarden voor “Moederdag”!

Bel voor meer informatie

0800 126 46

ACORN TRAPLIFTEN

www.acorntrapliften.be

Een regeringssoldaat betreedt de door IS verwoeste Syrisch-katholieke Verrijzeniskerk in Qaraqosh. © KNA-Bild